

hed, men enkelte skoler har også kurser af op til et skoleårs varighed, nogle få med folkeskolens afsluttende prøver. Skoleskift i forbindelse med skoleårets afslutning anses ikke i denne sammenhæng for et problem. Mange elever vil slet ikke være interesserede i en ny skoleplads, men ønsker at komme videre i uddannelsessystemet.

Det store antal udenlandske elever på Tvindskolerne er et anliggende for de respektive hjemlande.

Der er mange andre kostskoler, der vil gøre en stor indsats for at skabe plads til elever, som muligvis må flytte fra en Tvindskole.

På efterskolerne er der ca. 300 ledige pladser på forskellige skoler. Til august starter 4 nye efterskoler. Hvad angår husholdnings- og håndarbejds-skolerne, har stort set alle ledige pladser.

Mange elever vil videre i en ungdomsuddannelse, som i mange tilfælde kan kombineres med brobygningsforløb, hvis eleverne ønsker det eller har behov for det. Den fri ungdomsuddannelse, hf-kurser og produktionsskoler er ligeledes velegnede uddannelsessteder. Den enkelte unge kan få nærmere individuel rådgivning om uddannelsesmulighederne hos ungdomsvejledningen i sin hjemkommune.

Det er drøftet med Kommunernes Landsforening, hvad der skal ske med de elever, som kommunerne har betalt skoleopholdet for, især på de frie grundskoler. For disse elever skal der nok findes en løsning.

For elever i den undervisningspligtige alder følger det af folkeskoleloven, at folkeskolen er forpligtet til at modtage eleverne, herunder at tilbyde dem folkeskolens afsluttende prøver, hvis de af en eller anden grund forhindres i at gå på en privat skole.

Det er ikke muligt og heller ikke ønskeligt, at det ved lov pålægges de frie skoler at optage bestemte elever. Det bryder afgørende både med lovgrundlaget og med de grundlæggende principper, der ligger til grund for lovgivningen om de frie skoler. Det er grundlæggende op til forældrene og skolernes bestyrelser at afgøre, hvem der skal gå på de frie skoler.

Flertallet forventer og forudsætter, at der fra Undervisningsministeriets side føres et årvågent og tilbundsående tilsyn med skolerne, ikke blot i forbindelse med nye skolers opret-

telse og godkendelse, men også løbende derefter.

Et *mindretal* (Socialistisk Folkepartis medlem af udvalget) indstiller lovforslaget til *forkastelse* ved 3. behandling.

For det første, kan SF ikke acceptere vedtagelse af en særlov, der fratager nogle borgere og grupper af borgere deres almindelige retssikkerhed, og for det andet er det uacceptabelt, at mange af lovens generelle bestemmelser bl.a. gennem voldsomme ministerbemyndigelser griber ganske voldsomt ind i den frihedstradition, der har været gængs inden for de frie skoler.

SF er imod en særlov, fordi en særlov antaster grundlovens magtdelingsprincip, Den Europæiske Menneskerettighedskonvention og de almindelige retsprincipper.

Denne særlov fratager borgere muligheder for en normal sagsbehandling med aktindsigt, partsindlæg m.v., som en administrativ afgørelse giver mulighed for.

En særlov begrænser mulighederne for efterfølgende at gå til domstolene. De skoler, over for hvilke der bliver rejst krav om tilbagebetaling, kan få dette domstolsprøvet. Men dette gælder ikke de skoler, der ikke får et sådant krav om tilbagebetaling, fordi de ikke har gjort noget.

Skolerne kan formentlig også rejse sag om, at de uretmæssigt har fået frataget tilskud. Men hvornår vil de endeligt kunne vinde denne sag - om 3-4 år og til hvilken glæde?

Skolerne vil også kunne rejse sag ved Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol imod den danske stat, fordi de har fået frataget retten til tilskud. Men hvornår vil de kunne vinde en sådan sag endeligt?

Endelig er der hensynet til almindeligt anerkendte retsprincipper, som bl.a. indebærer, at man kan få sin sag prøvet for en domstol.

SF bygger i den forbindelse bl.a. på professor Claus Haagen Jensens responsum, som er omdelt til udvalget, og som munder ud i følgende konklusion:

»Resultatet af mine undersøgelser og overvejelser vedrørende undervisningsministerens forslag til lovbestemmelser, der standser for udbetaling af offentlig støtte til 32 navngivne Tvindskoler kan sammenfattes i følgende 4 punkter: